

Miljøverndepartementet
postmottak@md.dep.no

Oslo 17. juni 2011

Høring vedr. nytt regelverk for tilskudd til frivillige miljøorganisasjoner og allmennyttige miljøstiftelser

Norsk Forening for Fartøyvern viser til Miljøverndepartementets forslag om nytt regelverk fra 28. mars 2011.

Endring av grunnstøtten

Norsk Forening for Fartøyvern er positive til at departementet ønsker å gjøre endringer i søkekriteriene for grunnstøtte hos Miljøverndepartementet. Det er viktig at grunnstøtteordningen moderniseres og gjøres mer tilgjengelig for flere miljø-, friluftsliv- og kulturminneorganisasjoner. Norsk Forening for Fartøyvern har også forståelse for at det skal føres god kontroll med tilskuddsmidlene og at dette skal gjenspeiles i forskriftene.

Formålet med grunnstøtte til frivillige organisasjoner

Norsk Forening for Fartøyvern savner en redegjørelse fra Miljøverndepartementet om formålet med tilskuddsordningen. Hva ønsker departementet å oppnå? Hvilken type organisasjoner og hvilken samfunnsutvikling er det man ønsker å styrke? Departementet orienterer heller ikke for hvordan man har arbeidet med det nye regelverket eller hvorfor man er kommet fram til nettopp dette forslaget. Departementets forslag til nytt regelverk oppfattes av Norsk Forening for Fartøyvern som både overraskende og uklart.

I St.meld.nr.27(1996-97) *Om statens forhold til frivillige organisasjoner* omtales grunnstøtte som ubundne midler til organisasjonenes drift og aktiviteter fordi organisasjonene finnes og fordi organisasjonene i kraft av sin eksistens bidrar til samfunnsutvikling. St.meld.nr.39 (2006-2007) *Frivillighet for alle* konkluderer med at det ikke er formålstjenlig å forbeholde grunnstøtte til medlemsbaserte og demokratiske organisasjoner, men at grunnstøtten også kan gis til organisasjoner som formulerer interesser på vegne av bestemte grupper eller arbeider for saker som har stor allmenn interesse, er viktige opinionsdannere eller er korrektiv til statlig politikk. Stortingsmeldingen referer også til Soria Moria-erklæringen som sier at "*Regjeringen vil tilpasse regelverk og tilskuddsordninger til dagens organisasjonsstruktur for å inkludere nye organisasjoner, organisasjonsformer og ad hoc engasjement*".

Frivillig sektor er kjennetegnet ved et mangfold av aktiviteter, interesseområder og organiseringsstrukturer innenfor ulike samfunnssektorer. Med dette som bakgrunn synes Norsk Forening for Fartøyvern det er rart at Miljøverndepartementet likevel velger et relativt tradisjonelt utgangspunkt hvor frivillige demokratiske organisasjoner med personlige medlemmer og lokallag skal prioriteres. Slik Norsk Forening for Fartøyvern ser det, henger ikke departementets forslag sammen med regjeringens uttalte frivillighetspolitikk.

Norsk Forening for Fartøyvern ber departementet se på Frivillighetsregistrets definisjoner av frivillige organisasjoner og frivillig arbeid.

Omplassering til etatsnivå

Norsk Forening for Fartøyvern ønsker ikke å overføres til etatsnivå. Foreningen kan heller ikke her se at departementet begrunner denne omplasseringen godt. Foreningen tror forslaget til omplasseringen er en praktisk plassering da foreningen ikke passer inn i departementets forutsetninger for hvordan frivillige organisasjoner skal være organisert i forslaget til nytt regelverk.

Norsk Forening for Fartøyvern er en interesseorganisasjon for det frivillige fartøyvernet. Foreningen ivaretar medlemmenes interesser og har som oppgave blant annet å være vaktbikkje overfor faginstanser som Riksantikvaren. Det er prinsipielt feil at foreningen skulle være avhengig av Riksantikvarens vurdering for å få grunnstøtte. Om foreningens grunnstøtte skulle plasseres på post 74 Fartøyvern på Riksantikvarens budsjett, vil foreningen komme i konkurranse om tilskuddsmidler med egne medlemmer. Foreningen har for øvrig tatt opp departementets forslag om omplassering med Seksjon for fartøyvern og tekniske kulturminner som er ansvarlig for fartøyvernet hos Riksantikvaren. Seksjonssjef Alexander Ytteborg støtter foreningens motforestillinger om å omplasseres til etatsnivå.

Norsk Forening for Fartøyvern regner med at departementet ser dette prinsippet og fjerner overføringen til etatsnivå. For øvrig viser foreningen til arbeidet med momskompensasjonsordningen for frivillige organisasjoner hvor Lotteri- og stiftelsestilsynet umiddelbart anså foreningens medlemsfartøy som lokallag.

Søknadsfrist

Norsk Forening for Fartøyvern er også sterkt kritiske til den endrede søknadsfristen for grunnstøtten og at grunnstøtten slik unndras fra politisk behandling. Departementets forslag er en kraftig innstramning i demokratiske prosesser. Det er prinsipielt viktig for de frivillige organisasjonene å sikre frivillighetens uavhengighet gjennom å forankre grunnstøtten til Stortinget. En byråkratisk styring av frivilligheten er uønsket og er ikke med på å fremme frivilligheten og dens autonomi. Søknadsfristen slik den er i dag fungerer godt for organisasjonene. Når grunnstøtten offentliggjøres i statsbudsjettet gir dette også organisasjonene god tid til å budsjettere for det påfølgende år.

Beregning av tilskudd

Det er ikke mulig å se hvordan departementets forslag til beregning av tilskudd vil slå ut for den enkelte organisasjon i dag. Uten noen form for konsekvensberegninger er det problematisk å uttale seg om selve poengsystemet. Prosentfordeling 70/30 for "objektive" og "samfunnsmessige betydning" vil Norsk Forening for Fartøyvern foreslå endres til 50/50. Foreningen mener at aktivitet bør premieres, ikke organisasjonsform. Deltagelse på konferanser eller i utvalg er ikke nødvendigvis organisasjonens eget syn på hva som er av "samfunnsmessig betydning". I tillegg til aktiviteter bør vurderinger som spisskompetanse, omfang av interesseområde organisasjonen representerer og antall organisasjoner som arbeider innenfor samme fagområde, ha betydning.

Departementets forslag til regelverk legger opp til en konkurransesituasjon mellom organisasjonene hvor det er om å gjøre å skaffe seg flest mulig poeng. Fokus for organisasjonene dreies i verste fall bort fra organisasjonenes primæraktivitet til en konkurranse i å skaffe nye medlemmer og pengegaver da dette kan gi stort utslag i grunnstøtten. Departementets forslag er en sterkere styring av frivillighetenes organisasjonsform og er ikke med på å fremme eller ivareta frivillige organisasjoners samfunnsrolle.

Lokallag

§7i forslaget bes endret på flere punkter. Det er sentralleddet som søker om grunnstøtte. Det burde være nødvendig å innhente årsberetning og regnskap for lokallag og legge føringer for hva et lokallag er. Det må hver enkelt organisasjon selv vurdere ut fra sine egne vedtekter.

Klageadgang

Norsk Forening for Fartøyvern ønsker ikke at det skal gjøres unntak fra klageretten til Kongen. Dette er en demokratisk rettighet som bør videreføres.

Definisjoner

Norsk Forening for Fartøyvern oppfordrer departementet til å gi forskriftene navn som gjenspeiler alle typer organisasjoner som grunnstøtten skal gjelde for; Forskrift for tilskudd til miljø-, friluftslivs- og kulturminneorganisasjoner og -stiftelser.

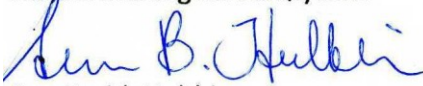
Revisorattestasjon

Foreningen ber departementet vurdere nødvendigheten av en slik attestasjon. Organisasjonen som søker grunnstøtte leverer en årsberetning og et regnskap som er signert av styret og er revidert av revisor. En slik attestasjon er bare mer byråkrati og økte revisorutgifter.

Norsk Forening for Fartøyvern vil gjerne være i dialog med departementet om nytt regelverk for grunnstøtte, utdype problemstillingene og se på mulige løsninger. Norsk Forening for Fartøyvern ber Miljøverndepartementet ta kontakt om ønskelig.

Med vennlig hilsen

Norsk Forening for Fartøyvern

Ann Berith Hulthin
generalsekretær